

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Elišky Benešové „Ontogenetické změny obličeje“

Cílem předložené diplomové práce je podchytit ontogenetické změny na obličeji metodou geometrické morfometrie. K tomu autorka využila fotografie z ojedinelé brněnské longitudinální studie doc. MUDr. Marie Bouchalové, CSc. Celkem využila fotografie 50 jedinců (25 chlapců a 25 dívek) ve věkovém sledu od jednoho roku až do osmnácti let a na každé fotografii hodnotila 27 landmarků. Získaná data pak vhodně standardizovala a následně použila odpovídající statistické metody.

Práce má 104 stran a je členěna do patnácti, na sebe logicky navazujících kapitol. V kapitole 1 (Úvod) autorka vytyčuje základní cíl své práce a stanovuje hypotézu. Kapitoly 2 až 6 se věnují popisu anatomie a morfologie lidského obličeje, vývoji obličeje v prenatalním a postnatalním období a také úvodu do geometrické morfometrie. S ohledem na stanovený cíl práce je však otázkou, zda zejména pasáž týkající se prenatalního vývoje není až zbytečně podrobná. V kapitole 7 (Výsledky) autorka uvádí získané výsledky, které pak v kapitole 8 (Diskuze) vhodně porovnává s jí dostupnou literaturou. Celou svoji práci pak shrnuje v kapitole 9 (Závěr). Následující kapitoly tvoří seznam použité literatury a seznamy použitých zkratk, obrázků, grafů, tabulek. Kapitola 15 (Přílohy) pak obsahuje názorné modely věkových změn obličeje pro dívky a chlapce, vždy s odstupem jednoho roku.

V práci jsou použity adekvátní přístupy zpracování, práce je přehledná a srozumitelná, i když se v ní občas vyskytují gramatické, písařské nebo stylistické chyby (např. na str. 12 je uvedeno cit. „Krajina nosní odpovídá kořenu nosu“, místo „Krajina nosní odpovídá kontuře nosu“).

Za určité vady této práce lze považovat chybné číslování odkazů na obrázky, tabulky a grafy v kapitolách 2, 4 a 8 a nepřesně uváděné citace literatury v kapitole 10 (např. citace „Henry, 1997“ [kde](#) chybí čísla stránek, svazku a ročníku).

Hlavní přínos práce lze spatřovat v rozšíření informací o ontogenetickém vývoji obličeje z hlediska geometrické morfometrie, což jsou údaje využitelné nejen v rámci „klasické“ antropologie, ale i ve forenzní praxi.

K předložené práci bych měl pro autorku dva dotazy:

- 1) zda by mohla blíže objasnit rozdíly mezi pojmy hlavní varpa, dílčí varpa a relativní varpa
- 2) v čem vidí hlavní výhody metody geometrické morfometrie oproti klasickým metodám somatoskopie a somatometrie (2. věta Hypotézy na str. 2)

Předloženou diplomovou práci doporučuji přijmout k obhajobě.

V Praze dne 10. 9-září 2010

Dvořák

—————RNDr. Daniel